

KOLOZSVARI SZÍNHÁZI KÖZLÖNY.

Kolozsvártt, mart. 3. 1860.

NAPILAP.

91-ik szám.

Előfizetési ár:
(Február 16-tól, a szinidény végéig.)
Helyben házhoz borsóya 2 frt. 30 kr.
Vidékre postán küldés 2 „ 50 „ osztr. ért.

Mindenemű hirdetések elfogadtnak: kétszer
hasábozott sorért 5 ujkr., ismétléseknél 3
ujkr.
Kincstári díj minden hirdetéstől 30 ujkr.

Az abrek.*)

Sukowajába érkezve, első gondom volt az ezredesnél jelenteni magamat.

Sukowaja ép oly sáros mint Kiszlár.

Aztán visszasiettem szállásunkra, az ebédről gondoskodni. A házi foglalatosság már el volt végezve. A Derbentbe visszatérő tisztnek egy örmény szolgálja volt, ki a siszliket igen ügyesen tudta készíteni. Nemcsak ürü, de fogoly és póling siszliket is készített. A bor nem szerzett gondot: hiszen kilencz palaczkot hoztunk magunkkal s a hadnagy borkedvellő hangulata azt bizonyítja, hogy Sukowajában nem hiányzik a szőlőnedv.

Eppen elvégeztük ebédünket, mikor az ezredes megjelent látogatásomat viszonzandó.

Első kérdésünk a továbbutazást illette. Mint már említők a postai közlekedés százötven verstnyi távolságra meg van szakítva, mivel egy postamester sem akarja lovait a csecsenczek által elraboltatni és senki sem akarja fejét levágtatni.

Az ezredes biztosított, hogy a hiemsikkel tizennyolcz-husz rubelben megegyezhetünk és megígérte, hogy még ugyanazon este küld hozánk ló kibérlőket, kikkel értekezhettünk.

A Derbentbe utazó tiszt megerősíté e reményünket: ő maíris bérelt három lovat kibitkéje elé, tizenkét rubelért.

Az ezredes eltávozásá után negyedórával

csakugyan megjelent két hiemsik, kikkel tizennyolcz rubelben megegyeztünk. Ez harmincz órányi utért igen kevés volt, egyébiránt a hiemsikkek visszatérhettek kíséretünkkel s így lovaikat éppen nem kellett félteniök.

Telve bizalommal a sukowajaiak ígérete iránt lefektüdtünk padjainkra s oly édesdeden elszunyadtunk mint a legpuhább derékalkon.

Midőn fölbredtünk, megüzentük embereinknek, hogy küldjék a lovakat. De a lovak helyett maguk a hiemsikkek jöttek.

Meggondolták magukat és huszonöt rubelt kértek azon ürügy alatt, hogy éjjel megágyott.

Semmi se haragit engem inkább, mint otromba család. Anélkül, hogy tudtam volna, miképp juthatunk odább, a két gazembert kilöktem az ajtón, s e feleletet egy orosz káromkodással kísértem, melyet előfordulandó esetekre megtanultam, és gyakorlás folytán már elég tisztán tudtam kimondani.

„Mit teszünk most?“ kérdé Moynet, miután elmentek.

„Majd valami csinosat látunk — élvezni fogunk olyasmit, mit nélkülözniük kellett volna, ha nem leendett e gazemberekkel dolgunk.“

„Mit ért ön ezalatt?“

„A Kaukaszban egy csinos kozák falu fekszik, mely a férfiak udvariassága s a nők szépsége által oly híressé lett, hogy minden fiatal tiszt hatvan órányi szabadságidőt kér ezredesétől a falu meglátogatására.“

*) Mutatvány Dumas kaukaszusi utazásából 1858—1859.

„Nem ugyanazon falu ez, melyről André beszélt?”

„Ugy van; majdnem tovább utaztunk a nélkül, hogy láttuk volna.”

„Mi is a neve?”

„Tserwelonaja.”

„Mennyire van ide?”

„Nagyon közel, csak harminczöt verstnyire.”

„Ez csaknem kilencz óra járás.”

„Kilencz óra oda, kilencz óra vissza, annyi mint tizennyolcz.”

„De hogyan jutunk oda?”

„Minden esetre lóerővel.”

„De nincsenek lovaink.”

„Kocsilovaink persze nincsenek, de van paripánk a mennyi kell. Kalino, fejezze csak ki a draganyos tisztnek azon ohajtásunkat, hogy Tserwelonajába kívánnánk utazni, és meglátandja, hogy minden remontelovát rendelkezésünk alá adandja.”

Kalino közölte a tiszttel kívánatunkat.

„Mogeno*),” mondá Kalino ismét hozzám fordulva, de beleegyezését azon föltételhez köti, hogy ő is velünk fog jönni.”

„Éppen ajánlani akartam neki.”

„De a kocsilovak holnapra?” kérdé Moynet, a társaság gondos családapája.

„Holnapig majd meggondolják magukat embereink.”

„Holnap harmincz rubelt fognak követelni.”

„En is azt hiszem — akkor ingyen kapunk lovakat?”

„Szeretném látni!”

„Nyugodt lehet.”

„Ugy hát lovagoljunk Tserwelonajába.”

„Hozza el festékládáját.”

„Miért?”

„Mert egy arczképet kell csinálnia.”

„Minő arczképet.” (Folyt. köv.)

Egy furcsa kívánság.

(1897.)

Szokása lévén Péter czárnak, hogy minden reggel egy-egy sétalovaglást tegyen, Bécsben is elindult egy reggel korán a Roszsau külváros felé, melyen éppen akkor kísérték ki egy gonosztevőt, hogy a kötél általi halált végrehajtsák rajta.

A roppant néptömeg magára voná a czár figyelmét, sietve közeledett a tömeg felé megtudni e tolongás okát.

Egy mellette elhaladó katonatisztet szólított meg, ki azonnal felismeré a czárt.

„Nem tudná megmondani ön nekem, hogy mit kísér az a tenger sok nép s a fegyveres katonaság, gyakorlat lesz talán?”

„Nem, Sire! egy kötélre ítélt gonosztevőn fogják mindjárt végrehajtani az ítéletet.”

„Nem értem azt a kötélre ítéletet, hogyan megy az?” — kérdé újból a czár, ki előtt a halálbüntetés e neme még eddig egészen ismeretlen volt.

A tiszt körülményesen megmagyarázta a dolgot, hogy milyen formán megy végbe az ítélet.

A czárt érdekelni látszott a dolog mert élen kiáltott fel:

„Ah ez furcsa dolog lesz, megérdemli, hogy személyesen megnézzem.”

És Péter czár valójában végig nézte — még pedig — a történetirő szerint — a legnagyobb élvezettel!

Midőn visszatért a burgba így szólt legelőször is Leopold császárhoz:

„Egy reám nézve valójában érdekes dolgot láttam felséged székvárosában.”

„Kíváncsi vagyok Sire hallani.”

„Egy embert láttam miként fojta meg egy másikat kötéllel, még pedig oly bámulatos ügyességgel, hogy két rövid percz alatt végre volt hajtva az ítélet. Sokért nem adnám ha egy ilyen ügyes embert tudnék országomba vinni, hol az eféle ítéleteket hosszas kinzással tudják csak végrehajtani.”

Leopold császár elkomorodva felelt reá:

„Szomorú dolog, midőn erőszakkal kell valakit kivégeztetnem, de meg kell lenni! a nép demoralizált részének példát kell mutassak, más különben féktelenné válik.”

„Mit gondol felséged kaphatnék-e egy ilyen embert?”

„Azt hiszem akárhányat.”

„Na azt már szeretem!” szolt örömmel Péter czár, rögtön parancsot adva ki, hogy keresenek számára jó fizetés mellett egy bakót.

Alig pár óra múlva a czár egyik titoknokka jelenté, hogy egy vállalkozó már akadt, s kész Oroszországba menni.

„Örvendek, — hanem mielőtt elvinném szeretnék előbb szememmel meggyőződni, ha valjon érti-e mesterségét?”

„Kétségen kívül Sire!” felelt a titoknok.

„Ah ön nem tudhatja azt bizonyosan, Felséged lesz olyan jó, s adatni fog nekem egy embert a kin próbát tegyen a bakó.”

Leopold császár elmosolyogta magát.

„Sajnálom Sire, hogy meg kell tagadjam kérését, de most az egyszer nem szolgálhatok vele, mert nincs hála az Istennek börtöneimben már több halálra ítélt.”

„Ah ez már baj, nagyon nagy baj!, töp-

*) Mogeno az oroszban kérdés és felelet egyuttal, a szerint mint hangoztatik. Mint kérdés értelmű: „Megy?” mint felelet: „Megy.”

renkedék a csár, s hátra vetett kezekkel elkez-
dett sétálni alá s fel."

Egyszer reá tekint titoknokára s így kiált fel :
„Meg van! egy jó gondolatra jöttem! — ha
nincs felséged börtöneiben egy akasztófára való
sem, itt van az én titoknokom, bátran
akasztassa fel.“*)

A császárt meglepte e valójában barbar ki-
vánság.

*) Lásd XII. Károly életét 42 lap.

T Á R C Z A

Bel és külföldi vegyes hírek.

* Meyerbeer közelebbről a porosz her-
cegnőtől ajándékban egy tactuspálcát kapott —
a mi ez uton már a harminczkilenczedik.

* Dumas Sándor, ki jelenben Rómában
tartózkodik, a Horác memoireját fordítja. — Az
eredeti kéziratot — mint állítja, a vaticani könyv-
tárban lelte.

* Fonta, a Theatre Français egykori tagja,
ki 24 éven át mátká szerepet játszott, Párisban
meghalt.

* Az ifjabb Dumas „Un père prodigue“ czi-
mű darabja febr. 23-án a nyolczvanegyed-
ikszer került színre Párisban.

* Reményi Ede, — mint a M. S. írja —
tisztelőitől egy nagy és becses serleget kapott
emlékül. A serleg egyik oldalán ez áll: Hazádnak
rendületlenül légy hive oh magyar!

□ Vieuxtemps jelenleg Varsóban, és
Dreyschock Berlinben aratják a babérokat.

□ A romban levő pesti német színházat is-
mét felfogják építtetni. Körülbelül 500 ezer forintba
kerül. A tervet már felterjesztették.

□ Fehérvári Mari k. a. a pesti nemzeti
színház egykori tagja jelenleg Comoban aratja a
dicsőséget. Minden fellépte után nagyobb és na-
gyobb tetszéssel fogadják. Már többfelé kapott
meghívásokat vendégszereplésekre.

□ Dumas Sándor egy olasz lap számára
ily című regényt ír: „Garibaldi és báj-
társai,“ s ezért tiszteletdíjúl csak 20,000 fran-
kat kap! A mi magyar íróink valjon mikor fog-
nak ekkora tiszteletdíjban részesülni egy-egy re-
gényért???

□ Külini Nagy Benő a múlt évi „Divat-
csarnokban“ megjelenő legjobb beszélyre, egy
arany tollat tűzött ki jutalmul. A jutalmat ő ma-
ga, Orbán Pető és Oláh Károly, a „Gabriéla“
című beszély szerzője Szabó Richárdnak
ítélték oda.

□ Pozsonyban a bűjt folytán szavallati és
zenészetű versenyt szándékoztak az ottani főurak
a m. akademia javára rendezni, mely azonban

„Engedjen meg Sire, de ilyen hallatlan igaz-
ságtalanságot nem követhetek el, — a titoknok ur
nem követett el semmit, miért e gyalázatos bűn-
tetést megérdemelné!“

A szegény titoknok egészen oda volt, olyan
halvány lett egyszerre mint a viasz.

S Pétert, a minden oroszok nagy czárját
alig alig lehetett lebeszélni óhajtásáról.

Ilyen szomorú lábon állott Oroszországban
a civilizáció még 1697-ben! □

ismeretlen okoknál fogva egy kormányzóság
rendelet által betiltatott.

Színházi krónika.

Mart. 1. 1860. Lady Tartuffe. Vigj. (?)
5 felvonásban; írta Girardin Emilia, fordította
Csepreghi. Egyike azon modern francia művek-
nek, melyekben az irány nincs eléggé tisztán
körvonalozva, s mely mind csak bonyolodik, a
nélkül hogy kifejlene, melyben sok mellékhisto-
riákat elmondanak a személyek — de hogy mi
lett legyen a darabból — azt a néző phantasiá-
jára bízzák. Polákovicsné adá a czimzere-
pet; érzéssel, átgondoltsággal — néhol tapsok kö-
zött. Follinusné (Jeanne), Gyulai (Des Tour-
bieres), Paulai (De Renneville) jól játsztak —
azonban sem ők, sem Polákovicsné nem tudák
kiragadni a közönséget azon unalomból, me-
lyet benne a többi mellék személyek felidéztek,
— kik közt egynémelynél a szerep nemtudás
darab időtől fogva szokássá vált, s kik közt olyan
is volt, a kinek csak egy jelenete — s azt sem
tanulta be... A színésznők nagyobb része tele
kiejtési hibával — különösen szeretik az s-et ket-
tőztetni — mint: szenvedélyessen, világossan sat.
mit sem a helyesírás, sem a népkiejtés nem in-
dokol — egyébiránt ez bizonyos éneklő sza-
valatmodorból származik, mi már magában hiba...
Végre figyelmeztetni kívánjuk a rendezőseget a
darabok pontos kezdésére — s akkor nem nyu-
lik az előadás féltizenegyig — a közönség egy
része nem zugolódik, a más része pedig eljön a
kellő időre.

NYILVÁNTARTÁS

Rózsa Jenőnek. Sziveskedjék ön közelebbről megkérdezni ben-
nünket. A költségek közül használni fogunk egyet.

A „Báj ital“ előadása alkalmával a
zártszékek közt egy arany karperecz veszett
el; a megtaláló sziveskedjék a színházi iro-
dába vinni, hol a tulajdonos illő jutalomba
fogja részesíteni. (1)

Felelős a szerkesztésért és kiadó HAVI MIHÁLY.

Legujabb francia vigjáték.

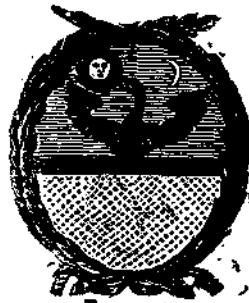
JÁNOSI-POLÁKOVICSNÉ JULIA JUTALOMJÁTÉKA.

Albisiné asszony föllépte.

Bérlet

szünet.

NEMZETI SZÍNHÁZ.

Felsőbb

engedélylyel.

Kolozsvártt, ma, szombaton, martius 3-án, 1860.

A fennálló országos szini választmány pártfogása és HAVI MIHÁLY igazgatása alatti dalszintársaság által

J. Polákovicsné Julia javára

e szinpadon először adatik:

HÁROM MAUPIN,

v a g y:

miként böjtölnek a hölgyek?

Legujabb francia vigjáték 5. felvonásban, írta Scribe és Boisseau, fordította Feleki Miklós.

1-ső felv. „Egy bukott primadonna“. — 2-ik felv. „Maintenon asszony kora“. —
3-ik felv. „A harmadik Maupin“. — 4-ik felv. „A böjt első napja“. —
5-ik felv. „Nincs többé Maupin!“

S z e m é l y z e t:

Nayon, elnök	Simonyi.	Maupin	Gyulai.
Neje	Bodorfiné.	Sabine, neje	*J. Polákovicsné.
D'Aubigné Henri, fiatal nemes	Paulay.	Godivet	Barta.
Featrix, nővére	Follinusné.	Hubert, a versaillesi kert felvi- gyázója	Bokor.
Katarina, ennek keresztleánya	Turcsányiné.	Zürich asszony, felvigyázónő	Láng Mari.
D'Albret Lajos	Komáromi.	Marquisnö	Cser Julia.
Navailles herceg, Versailles kor- mányzója	Tar.	Bárónő	Szabó Eszter.
Neje	Albisiné asszony.	Vicomtné	Majosházi Kl.

Történik: az 1-ső felv. Bearneban, a 2-ik és 3-ik Versaillesben, a 4-ik egy régi várban, az 5-ik Bearneban.

Albisiné asszony, a jutalmazandó iránti szivességből lépven fel; a t. cz. közönség kegyébe ajánlja magát.

A n. é. közönség pártfogásáért esd **J. Polákovicsné Julia.**

Kéretnek a t. cz. uraságok déli 12 óráig helyeik iránt rendelkezni.

Helyek ára: Felső páholy 2 ft. 10 kr. Közép páholy 3 ft. 15 kr. Alsó páholy 2 ft. 63 kr.
Zártszék 70 kr. Földszint 42 kr. Altiszti jegy 21 kr. Karzat 18 kr. oszt. ért.

Kezdeté 7 órakor, vége 9-után.

A rom. kath. lyceum betüivel.